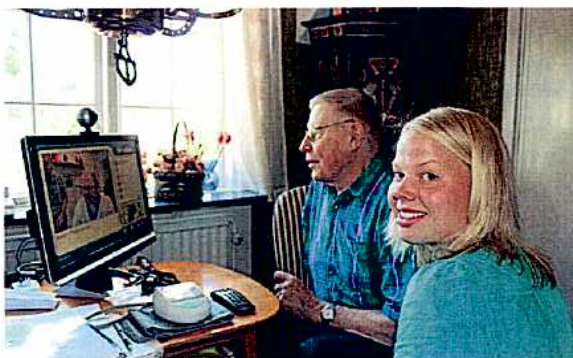

Han bevakas av rör

DIREKTKONTAKT. Bertil Larsson och Merit Dahlin har direktkontakt med Akademiska sjukhuset med hjälp av webbkamera.

KOLLAR BLODTRYCKET. Bertil Larsson visar hur blodtrycksmanschetten fungerar. Apparaten läser upp Bertils

Bertil Larsson i Morgongåva är den första i Sverige som valts ut för att delta i det så kallade Dreamingprojektet. Nu är han bevakad dygnet runt. Han trivs med det, trots att han kände sig tveksam till övervakningen i början.

HAN VAR EN självklar deltagare i projektet, utan att veta om det. Enligt projektledaren Jessica Eriksson har han "rätt" sjukdom och rätt inställning. Bertil Larsson skrattar.

– Jag var nog utvald innan jag visste om det.

Han är den förste personen i Sverige som valts ut att delta i det så kallade Dreamingprojektet, som drivs av EU. Hans och några utvalda Hehypensionärers hem har fyllts med IT-prylar.

Bertil har en rörelsedetektor i köket, en blodtrycksmätare, en webbkamera, en oxymeter som mäter syresättningen i hans blod, en brandvarnare kopplad till räddningstjänsten och en väg.

En datorröst läser högt och tydligt upp hans värden när han gjort mätningarna. Sedan sänds värdena till läkaren i Heby.

TILL EN BÖRJAN kände sig Bertil övervakade av rörelsedetektorn i köket, men den tiden är över.

– Jag känner mig inte bevakad, förutom under de första dagarna när jag hade den.

Rörelsedetektorn skickar hela tiden information om hur Bertil rör sig i köket. Om han inte rör sig där under en hel dag, ringer hemtjän-

■ DEL 1 AV 3 OM DE ÄLDRES SITUATION

ten upp för att kolla om det har hänt någonting. Det gör att Bertil känner sig trygg. Tryggare än någonsin.

– Jag har sett det här bara som en fördel, ända från början, säger han.

ETT TAG FICK han prova på att ha en så kallad Mambo, en gps-sändare, i bältet.

– Jag skulle säga en adventsgran att ha här utanför. Så jag började säga och då gick den jäkeln igång. Det lät så otäck när den tjöt och hemtjänsten ringde upp, men ingen visste hur jag skulle stänga av den.

Gps-sändaren har en inbyggd fall-detektor, och därför "trodde" den att Bertil hade ramlat. Det var därför den gick igång. Slutligen virade han in den i ett tygstycke och åkte hem. När han lade den i laddaren slutade den pipa.

– Idén är ju suverän, om den inte vore så känslig, säger Bertil och syftar på att han kan larma om hjälp från hela världen med hjälp av gps-sändaren.

JUST NU DELTAR 13 personer i Heby kommun i projektet. De har alla oli-

ka apparater, beroende på vad de har för förutsättningar. Det vanligaste är att ha blodtrycksmätaren, oxymetern och glucometern som mäter blodsöcket.

Det är personer med hjärtsvikt, diabetes eller Kol som är med i projektet.

BERTIL GÅR UPP på övervakningen. Där har han en höra med alla sina olika apparater. Han tar fram blodtrycksmätaren. Enkelt trär han den på armen, och efter några minuter läser datorrösten upp hans blodtryck och puls.

I hörnan finns också en webbkamera med teveskärm. Bertil är van vid att sitta framför datom.

”
Det hade kanske gått åt pepparn om jag inte haft det här.

– Hade jag inte teven och datorn skulle jag ha det tråkigt, eller ja, de förgyller min tillvaro.

Med hjälp av projektsamordnaren Merit Dahlin sätter han igång ett program som gör att han kan prata direkt med barnen och barnbarnen.

Han har ännu inte riktigt lärt sig hur den ska fungera. Släktingarna har inte heller riktigt nappat på idén än.

– Mina barn och barnbarn verkar inte vara så intresserade. Jag kan förstå att barnbarnen inte hinner ha kontakt, men jag har ju nästan inte tid jag heller. Jag är ju pensionär, säger han och skrattar.

Hans vänner förstår inte riktigt vad han håller på med.

elsedetektorer

OXYMETER. Syresättningen i blodet mäts med en oxymeter. Här visar Bertil Larsson hur den fungerar.

CENTRALENHET MED HÖGTALARE. Enheten läser upp alla Bertils värden för att sedan skicka dem vidare för avläsning på hemtjänsten eller inom primärvården.

DREAMING

Dreamingprojektet ingår i ett större projekt som ska undersöka i vilken utsträckning äldre kan använda informations- och kommunikationsteknik.

Utöver Sverige deltar Italien, Danmark, Tyskland, Estland och Spanien.

I Sverige är det landstinget i Uppsala län och Heby kommun som samarbetar.

Syftet är att förmedla data om de äldres hälsotillstånd, men också att bryta isoleringen.

Alla mätvärden överförs via bluetooth till en centralenhet i hemmet, där de lagras innan de via bredband skickas vidare till en webbportal som är tillgänglig för personal i hemtjänsten och primärvården.

Om ett värde avviker från en viss fastställd nivå går ett larm automatiskt till SOS-larm.

SOS-operatören handlägger ärendet och tar kontakt med brukaren, samt kontaktar ambulans vid behov. Om värdet bara är något förhöjt går informationen till någon av kommunens vårdcentraler.

Hembesöken hos de äldre får inte minska på grund av projektet.

vården med hjälp av en högtalare och skickar sedan informationen till hans läkare i Heby.

FOTO: ULRIKA ISAKSSON

– De är förvånade över att jag blandar mig in i det här. Men de är inte i behov av det här heller, så det är kanske därför som de inte förstår det.

Jessica Eriksson är mycket glad över att Bertil vill vara med och prova de olika apparaterna.

– Bertil har varit så positiv, inte rädd att prova, säger hon.

HEBYPENSIONÄRERNA SOM DELTAR i Dreamingprojektet är försökskaniner. Men på ett positivt sätt.

Jessica Eriksson.

Det är de och andra pensionärer ute i Europa som ska avgöra hur de svenska pensionärens framtid ska se ut.

– EU:s intentioner är att det ska se ut så här hos alla, men de vill först undersöka hur det här tas emot av äldre, berättar hon.

Enligt direktiven ska projektet pågå till och med april 2012. Alla IT-apparater som i dag finns hos pensionärerna kommer de att få behålla. Men det är oklart vem som ska hålla i kontakterna när projektiden är slut.

IDAG HAR Merit Dahlin ansvar för den tekniska supporten av apparaterna. De är kopplade till SOS-

alarm och hemtjänsten.

Om till exempel Bertils blodtryck avviker rejält från hans vanliga kurva ringer SOS upp direkt.

– En gång hade jag riktigt lågt blodtryck, 70 genom 50. Jag kände mig trött. Om de inte ringt upp hade jag inte kommit mig för att göra något åt det. Det slutade med att jag hamnade på Akademiska i fyra dagar. Det hade kanske gått åt pepparn om jag inte haft det här, säger han.

En annan gång fastnade en gasbinda, som han hade på fingret, i blodtrycksmätaren. Då visade mätaren att han saknade puls. SOS ringde upp direkt. Allt löste sig när Bertil förklarade vad som hänt.

I höst ska representanter från pensionärsföreningar i hela EU sätta sig ned och utvärdera projektet. Efter det får Bertil och alla andra veta hur pensionärernas IT-framtid kommer att se ut.

BERTIL HOPPAS PÅ att han får behålla grejerna så länge det går.

– Jag är helt övertygad om att det kommer att slå igenom. Jag har bara upplevt positiva saker kring det, säger han.

ULRIKA ISAKSSON

ulrika.isaksson@ingress.se
0224-56148